

IV escola per a ensenyants estiu 1981

del 24 al 29 d'agost

a **MAO** COL-LEGI
V. de GRACIA

ORGANITZA: SINDICAT DE TREBALLADORS DE L'ENSENYANÇA DE MENORCA
STEM

PATROCINA:

CONSELL INSULAR DE MENORCA

PRESENTACIÓ

El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyança a Menorca, per tal de donar continuïtat a la tasca pedagògica duita a terme durant anys anteriors, s'ha cregut obligat d'organitzar la **IV ESCOLA PER A ENSENYANTS**, a fi de donar unes més amples possibilitats de reciclatge als ensenyants a Menorca.

Les raons per les quals es fa necessària aquesta continuïtat són moltes: voler omplir un buit pedagògic i didàctic dins la formació i reciclatge dels mestres i altres ensenyants; aconseguir una escola més arrelada a Menorca; possibilitar els contactes i intercanvis educatius entre professionals de l'ensenyança; fomentar els grups de feina i els possibles equips per treballar durant el curs escolar; i ser —en la mesura de les nostres possibilitats— portaveus dels problemes que afecten els camps de l'educació a la nostra illa.

L'Escola d'enguany se podrà dur a terme gràcies a la col.laboració del Consell Insular de Menorca. Esperam que en el futur aquesta col.laboració sigui total per poder continuar amb aquesta tasca pedagògica tan necessària per fer una escola menorquina.

INFORMACIÓ GENERAL

CALENDARI

Del 24 al 29 d'Agost

HORARI

MATÍ

I Hora
9,30 a 11

II Hora
11,30 a 1

CAPVESPRE

III Hora
4 a 5,30

IV Hora
6 a 7,30

LOCAL

Col.legi Públic "VERGE DE GRÀCIA" c/ P. Huguet, s/n. MAÓ

SERVEIS

Guarderia, per a fills de cursetistes. Fiets i fietes a partir de 6 mesos.
El preu per a dia serà de 200 ptes.

MATRÍCULA

Per a matricular-se és necessari:

- a) Omplir la fitxa d'inscripció (contraportada).
- b) Fer l'ingrés de la quota a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis,
Llibreta n.º 31.951-32. Oficina 055. MAÓ
- c) Enviar la fitxa d'inscripció i el justificant d'ingrés de la quota a:

Secretaria de l'Escola per a Ensenyants:

Apartat Correus 305, Maó.

Local STEM, Sant Jordi, 21, 1er. Maó.

QUOTA

Per a cursetistes afiliats al STEM: 1.300 ptes.

Per a no afiliats al Sindicat: 2.000 ptes.

PLAÇ

El termini d'inscripció es tancarà el dia 14 d'Agost.

PROGRAMA GENERAL

MATÍ		CAPVESPRES	
I HORA	II HORA	III HORA	IV HORA
1-A Organització, joc, etc. de la llar d'infants (1,5 a 3 anys) ANNA ESTELA	2-A Organització parvulari ROSER DOMINGO	3-A Pretecnologia PERE PINÓS, ROSARIO ÀMBEL MANUEL PALACIOS	4-A Ecologia i biogeografia de la vegetació de Menorca JOAN RITA
1-B Aprenentatge de la lectura i escriptura MONTSE CORREIG	2-B Matemàtiques 1er. cicle (6, 7, 8 anys) JOSEP SOCARRATS	3-B Les Ciències Socials a la 1. ^a Etapa PILAR BENEJAM	4-B Les Ciències Socials a la 2. ^a Etapa PILAR BENEJAM
1-C Matemàtiques 2on. Cicle (8, 9 i 10 anys) JOSEP SOCARRATS	2-C Història de la Llengua Catalana. JOAN F. LÓPEZ	3-C Educació Sanitària a les escoles GRUP SANITARI	4-C Cançó Popular ERNEST RIBALAIGA
1-D / 4-E Foniatria MONTSERRAT MARTORELL	2-D Climatologia de Menorca AGUSTÍ JANSÀ	3-D Pràctica de comentari de textos menorquins JOSEFINA SALORD I NINA MOLL	4-D Moviment corporal ROSALIA CONESA I SANS
1-E Llenguatge 1. ^a Etapa JOSEP AMIGÓ	2-E Xerrades Monogràfiques	3-E Didàctica dels Escacs ENRIC OLIVER	4-E / 1-D Foniatria MONT. MARTORELL
1-F Gimnàstica JOAN ROMERO			

M A T Í

PROGRAMES DELS CURSETS. PRIMERA HORA

1-A LA LLAR D'INFANTS (1,5 a 3 anys)

- Com s'ha d'equipar una classe d'un any i mig a tres anys.
- Com és el fiet d'aquesta edat.
- Jocs i activitats dins la classe.

per ANNA ESTELA

1-B APRENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRITURA

- Fonaments de l'aprenentatge de la lectura i escriptura:
  - mecànica
  - comprensió
  - expressió
  - motivació
- Bases fonològiques i ortogràfiques de la mecànica de la lectura i escriptura. Recursos didàctics.
- Comentaris sobre metodologies d'ensenyament de la lectura i escriptura.
- Recursos didàctics generals.
- Revisió de material.
- Dificultats.

per MONTSERRAT CORREIG

1-C DIDÀCTICA DE LES MATEMÀTIQUES AL CICLE MITJÀ

- Objectius fonamentals i programes a cada nivell.
- Lògica. Lògica proposicional, conjunts i relacions.
- El número. Sistemes de numeració, operadors màquines, tècniques operatòries.
- Topologia. Geometria. Les mesures.
- PROBLEMES

per JOSEP SOCARRATS

1-D FONIATRIA

4-E

- Tècniques de fonació necessàries i preventives pel mestre
- Relaxació
- Respiració
- Resonàncies
- Fonació
- Articulació

(Aquest curslet és de doble sessió, 1ª hora del matí i darrera del capvespre).

per MONTSERRAT MARTORELL

1-E LLENGUATGE 1ª. ETAPA

- El text lliure. Manera de confeccionar-lo i arrodonir-lo.
- Biblioteca de classe.
- Llenguatge creatiu.
- Ortografia natural i arbitrària.
- Altres recursos didàctics: diccionari de classe, diapositives, revista escolar.

per JOSEP LLUÍS AMIGÓ

1-F GIMNÀSTICA o EDUCACIÓ FÍSICA

1. Introducció. Conceptes generals. Objectius de l'E. Física. Importància de la Metodologia en l'ensenyament de l'E. Física. Resultats de l'E. Física.
2. Factors que condicionen l'aprenentatge de l'E. Física.
3. Característiques dels al.lots, psíquica i físicament en la 1.ª Etapa. Educació Física de base. Fonaments.
4. Característiques psicofísiques dels al.lots de 2.ª Etapa.
5. Tècnica Metodològica
  - La sessió
  - Estils d'ensenyament
  - Planificació
6. Prevenció d'accidents físico-Esportius.

per JOAN ROMERO

PROGRAMES DELS CURSETS. SEGONA HORA

2-A ORGANITZACIÓ AL PARVULARI

- Organització setmanal, diària, de treball (individual, col·lectiu)
- Organització per matèries. CENTRES D'INTERÈS
- Material
- Hàbits
- Jocs
- Relació amb pares (entrevistes, informes, reunions)
- Programacions. Com fer-les.

per ROSER DOMINGO

2-B DIDÀCTICA DE LES MATEMÀTIQUES AL CICLE INICIAL

- Objectius fonamentals i programes a cada nivell.
- Lògica. Simbolisme, conjunts i operacions de conjunts.
- El número. Numeració, operacions, inici a l'estadística.
- Topologia i mesures.
- Problemes.

per JOSEP SOCARRATS

2-C HISTÒRIA DE LA LLENGUA CATALANA

- 1 Constitució i propagació de l'idioma. Els components de la llengua catalana.
- 2 La llengua catalana, de l'expansió a la plenitud.
- 3 La llengua dels segles XVI al XVIII.
- 4 La Renaixença i el català modern.
- 5 Problemàtica actual del català.

El curs set s'adreça fonamentalment a omplir el buit d'informació existent entre els ensenyants sobre l'evolució de la nostra llengua i la història de les seves vicissituds externes (expansió, decadència, influències, repressions, etc.).

Les sessions s'acompliran amb anàlisi d'alguns textos corresponents a les èpoques estudiades i hom farà especial esment de la situació menorquina dins cada període estudiat. El programa procura d'adaptar-se als aspectes d'Història de la Llengua dels Cursos de Reciclatge.

per **JOAN F. LÓPEZ CASANOVAS**

2-D METEOROLOGIA I CLIMATOLOGIA DE MENORCA

1. Observació meteorològica sense instruments.
2. Mecanismes físics.
3. Mapa del temps i organització meteorològica
4. Climatologia física general.
5. Clima de Menorca. Repercussions del clima i del temps.

per **AGUSTÍ JANSÀ**

2-E XERRADES MONOGRÀFIQUES

Día 24

1. Aportacions sociològiques a l'anàlisi de la funció de l'escola en la societat. Per **JAUME MASCARÓ**.
2. Energies alternatives
3. Geologia. Per **TONI OBRADOR**
4. Col.laboració Mestre-Psicòleg. Per **ENRIC GARRIGA**

CAPVESPRE

PROGRAMES CURSETS. TERCERA HORA

3-A PRETECNOLOGIA. ESCOLA: MÓN DEL TREBALL

- Pretecnologia a l'escola. Programacions i cerca de solucions.
- Línia d'aquesta programació. Pràctiques de taller.

per **PERE PINÓS,**
ROSARIO ÀMBEL i
MANUEL PALACIOS

3-B LES CIÈNCIES SOCIALS A LA 1.ª ETAPA D'E. G. B.

1. La metodologia de la Ciències Socials a la 1.ª Etapa d'EGB.
2. La programació de les Ciències Socials a la 1.ª Etapa. Nova proposta del Ministeri; discussió. Aplicació de la proposta al cas de Menorca.
3. Proposta de programació per l'estudi de Menorca. Material existent.
4. Exemple de treball sobre terreny. Estudi d'un carrer de Maó.
5. Estudi d'un tema: les costes i la pesca.

per **PILAR BENEJAM**

3-C EDUCACIÓ SANITÀRIA A L'ESCOLA

1. a) Introducció general.
b) Temes que integren el projecte de Programa d'Educació Sanitària.
c) Pla de treball per a dur a terme l'Educació Sanitària a l'Escola.
2. Neteja i higiene personal.
3. Alimentació i nutrició.
4. Prevenció i control de malalties.
5. Salut mental i emocional.

En el desenvolupament de cada tema seguirem el següent ordre:

- Advertiments per al mestre
- Objectius generals
- Objectius per etapes
- Temari de "noves orientacions"

per **GRUP SANITARI**

3-D PRÀCTICA DE COMENTARI DE TEXTOS MENORQUINS

Aquest curset, que tindrà com a material una antologia de textos de la literatura menorquina culta i popular des dels inicis fins a l'actualitat, pretén donar una metodologia del comentari de text aplicada al material esmentat a la vegada que uns coneixements mínims de literatura menorquina amb una bibliografia essencial.

per **JOSEFINA SALORD i
NINA MOLL**

3-E DIDÀCTICA DELS ESCACS

- Com introduir i enfocar l'ensenyament dels escacs a l'escola. Temes bàsics a tractar i metodologia a seguir en cadascun d'ells.
- Establir una programació general per a una primera fase del seu ensenyament. Adequar-la per nivells (de 3er a 8è.)

- Donar idees per a la realització d'activitats complementàries relacionades amb els escacs.

NOTA: Per fer aquest curset es convenient que es tenguin coneixements bàsics del joc.

per ENRIC OLIVER

PROGRAMES DELS CURSETS. QUARTA HORA

4-A ECOLOGIA I BIOGEOGRAFIA DE LA VEGETACIÓ DE MENORCA

1. La insularitat, factor ecològic.
2. Teories sobre la colonització de Menorca. Origen de la flora i de la fauna actual.
3. Característiques de la nostra flora en relació amb l'ambient mediterrà.
4. Paisatge vegetal de Menorca.
5. Ecologia vegetal. Algunes bases per a la conservació de la naturalesa.

Excursions previstes:

- Vergés de St. Joan (Maó)
- El Toro (Es Mercadal)
- Tirant (Es Mercadal)

per JOAN RITA

4-B LES CIÈNCIES SOCIALS A LA 2.ª ETAPA D'E.G.B.

1. La metodologia de les Ciències Socials a la segona etapa.
2. Programació de les Ciències Socials a la 2.ª etapa. Nova proposta del Ministeri; discussió.
3. Nou enfoc del treball de camp a la segona etapa. Exemple, estudi de la ciutat.
4. Conveniència de treballar idees generals. Exemple, la localització industrial.
5. La Història a la segona etapa d'EGB. Problemes i proposta de programes.

per PILAR BENEJAM

4-C CANÇÓ POPULAR

- Cançons
- Cançó - joc

per ERNEST RIBALAIGA

4-D MOVIMENT CORPORAL

1. Possibilitats de moviment del cos
  - Moviment - inhibició
  - Moviment total i parcial
2. Moviment interior del cos
  - Relaxament i concentració
  - Circulació de la sang, respiració, musculatura
3. Treball del tò muscular.
  - Domini dels múscles.
  - Exercicis concrets i abstractes
4. Imitacions:
  - personatges
  - objectes
  - situacions
5. Moviment a ritme:
  - origen del ritme
  - diferents ritmes
  - la dansa

per ROSALIA CONESA I SANS

4-E FONIATRIA (Veure el curset 1-D)

1-D

per MONTSERRAT MARTORELL

JULIOL 1981

IV ESCOLA PER A ENSENYANTS

MENORCA - ESTIU 1981

FULL D'INSCRIPCIÓ

LLINATGES: ..... NOM: .....

DOMICILI: ..... POBLACIÓ: ..... TELF. ....

CENTRE DE TREBALL: ..... POBLACIÓ: .....

TIPUS DE CENTRE { Estatal
Privat
Religiós

FEINA QUE HI FA:
(nivell, especialitat)

ESTUDIS	→ realitzats	☐	☐	☐	☐
	→ en curs	☐	☐	☐	☐
	batxiller		magisteri	llicenc.	.....

ES MATRICULA A

OPCIÓ A
(poseu nombre clau)

1.ª sessió		2.ª sessió		3.ª sessió		4.ª sessió	

OPCIÓ B
(per si està complet
o es suspen l'anterior)

1.ª sessió		2.ª sessió		3.ª sessió		4.ª sessió	

DEMANA GUARDERIA PER A ..... INFANTS

Tots els dies .....
Alguns dies .....